

Abstrakt:

Východiska: Psychedelická zkušenost je fenomén, který v posledních letech nabývá na významu a je předmětem mnoha výzkumů. Zajímavý je zejména terapeutických potenciál psychedelických látek a samotné psychedelické zkušenosti nejen na duševní poruchy obecně, ale také na závislostní poruchy. Přitom jde o fenomén, který sahá hluboko do historie, kdy byly psychedelické látky vyhledávány za účelem změněných stavů vědomí během šamanských rituálů. V novodobé historii se jedná o látky, které jsou často spojovány se jménem Albertem Hofmannem v souvislosti s objevem účinků LSD. Jedná se o látky, které jsou relativně bezpečné a nevykazují potenciál vzniku závislosti, z tohoto důvodu podléhají velkému vědeckému zájmu.

Cíl práce: Záměrem této práce je porozumět psychedelické zkušenosti a jejímu vlivu na postoje k užívání návykových látek a také tomu jaký význam dávají této zkušenosti samotní respondenti. Hlavním cílem je zejména popis vlivu psychedelické zkušenosti na postoje k užívání návykových látek. Jakým způsobem ke změně dochází, zda jsou si toho sami respondenti vědomi a jak to vnímají.

Výzkumný soubor: Výzkumný soubor tvoří 5 respondentů, kteří byli vybráni metodou záměrného výběru a metodou sněhové koule.

Metody: Vzhledem k volbě designu zakotvené teorie, byla zvolena za metodu tvorby dat především metoda polostrukturovaných rozhovorů doplněná o narativní rozhovor. Získaná data byla analyzována metodou otevřeného kódování a doplněna metodami axiálního a selektivního kódování.

Výsledky: Respondenti popisují bohaté psychedelické zážitky až spirituálního charakteru, které pro ně měly obrovský význam. Během analýzy se ukázalo, že vnímání psychedelické zkušenosti je také možné rozumět jako důsledku interakce mezi dvěma různými fenomény, a to tím, jak uživatelé psychedelik ovlivňovalo samo prostředí a s jakým očekáváním a vnitřním nastavením do této zkušenosti respondenti šli. Co se týče hlavní výzkumné otázky, ukázalo se, že psychedelická zkušenost je zejména prostředek ke změně, a to zejména skrze jiné psychologické fenomény jakými jsou náhled, sebepoznání či rozšíření životní smysluplnosti. Mezi specifické charakteristiky dotazovaných uživatelů psychedelik patří především vztah k přírodě, odpor k systému a zájem o duchovní přesah či spiritualitu.

Závěr: Práce pojednává o zajímavém fenoménu psychedelické zkušenosti a rozšiřuje poznání v této oblasti. Záměr práce a její cíle byly naplněny. Psychedelická zkušenost skutečně disponuje schopností ovlivňovat postoje k užívání návykových látek, a to zejména skrze zprostředkování cesty k sobě, uvědomění si vlastní smysluplnosti či získáním náhledu. Bez další terapeutické práce však její vliv postupně vyprchává.

Klíčová slova: psychedelická zkušenost – psychedelika – závislost – transpersonální změna